

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 123

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 11 januari 2024

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Conflictarcheologische sites - Metaaldetectierally's

In mijn schriftelijke vraag nr. 474 van 16 juni 2022 stelde ik een aantal vragen aan de minister over metaaldetectie en de naleving van het Verdrag van Malta daarbij, inclusief het behoud in situ van de archeologische waarden. In zijn antwoord verwees de minister naar de Code van Goede Praktijk. Die code stelt dat erkende metaaldetectoristen geen vondsten mogen opgraven dieper dan 30 centimeter onder het maaiveld. Daarmee zouden volgens de minister de archeologische waarden in situ behouden blijven en zou voldaan worden aan de bepalingen uit het Verdrag van Malta.

De kwestie kwam tevens aan bod tijdens de commissievergadering van 20 april 2023, naar aanleiding van een brief van ICOFORT (UNESCO-adviescommissie) België, waarin de alarmbel werd geluid over de druk van amateurmetaaldetectie op de Vlaamse slagveldsites. De minister kondigde in zijn antwoord aan dat hij ICOFORT had uitgenodigd voor een gesprek om de kwestie te bespreken.

Sinds de laatste bespreking in de commissie werden nog twee metaaldetectierally's georganiseerd: Op 10 september 2023 organiseerde Erkende Metaal detectoristen Vlaanderen (EMDV) een zoekdag midden op het slagveld van Lafelt (1747), en op 21 en 22 oktober 2023 waren er de Metaalstrijd zoekdagen. Dergelijke rally's zijn nuttige momenten om de omgang met archeologische vondsten op te volgen en na te gaan of de regels en richtlijnen ter zake worden gevolgd.

1. Hoe evalueert de minister het overleg met ICOFORT? Welke afspraken werden er gemaakt? Heeft het overleg aanleiding gegeven tot nieuwe initiatieven?
2. Was het agentschap Onroerend Erfgoed betrokken bij de organisatie van beide bovenvermelde metaaldetectierally's? Heeft het agentschap de organisatoren erop gewezen dat beide locaties kwetsbaar zijn vanwege hun conflictarcheologisch belang? Werden er aan de organisatoren alternatieve locaties voorgesteld om de metaaldetectierally's te organiseren, gelet op het kwetsbare karakter van de gekozen locaties? Waarom (niet)?
3. Werden er vanuit Vlaanderen financiële middelen ter beschikking gesteld voor de organisatie van de rally's? Bijvoorbeeld in het kader van een vrijwilligerswerking, waarmee de organisatoren van metaaldetectierally's of metaaldetectieverenigingen een archeoloog, een gps-toestel of landmeter kunnen inhuren om de vondstlocaties in te meten?
4. Heeft het agentschap zijn wetenschappelijke omkadering aangeboden om de metaaldetectierally's in Lafelt en Sint-Denijs in goede banen te leiden en de schade alsnog te beperken?

5. Overweegt de minister om werk te maken van betere regelgeving rond de organisatie van metaaldetectiezoekdagen en een betere bescherming van de conflictarcheologische sites tegen hobbymetaaldetectie. Zo ja, welke initiatieven zijn er gepland. Zo niet, waarom niet?
6. Welke acties heeft de minister of zijn administratie sinds de bespreking in de commissie op 20 april 2020 ondernomen om het conflictarcheologisch erfgoed beter te beschermen, te vrijwaren van onoordeelkundig informatieverlies en hobbydetectoristen te sensibiliseren?
7. Heeft de minister werk gemaakt van een visie en een efficiënter metaaldetectiebeleid dat volledig tegemoetkomt aan de bepalingen uit het Verdrag van Malta en de vraag van de internationale onderzoekswereld? Zijn er maatregelen die onmiddellijk realiseerbaar zijn? Zijn er maatregelen die pas op (middel)lange termijn realiseerbaar zijn of aanpassingen van de regelgeving of de Code van Goede Praktijk vereisen?

ANTWOORD

op vraag nr. 123 van 11 januari 2024

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Het overleg met ICOFORT verliep goed. Er werd afgesproken dat ICOFORT zou nadenken over werkbare en realistische voorstellen over metaaldetectie op slagveldsites.
2. Het agentschap Onroerend Erfgoed was niet betrokken bij de organisatie van deze zoekdagen.

Mijn administratie is op de hoogte gebracht van beide zoekdagen waarbij advies is verleend. De organisatoren zijn erop attent gemaakt dat de locaties zich op belangrijke archeologische sites met een groot potentieel aan kenniswinst bevinden.

Het agentschap doet zelf geen voorstel voor alternatieve locaties.

3. Er worden vanuit Vlaanderen geen financiële middelen ter beschikking gesteld voor de organisatie van rally's.
4. Er is voorafgaand aan de zoekdag advies verleend over de organisatie, zoekmethodes en meldingsprocedure tijdens de vermelde zoekdagen. Er is door het agentschap een bijkomende registratie gevraagd van de musketkogels bij de zoekdag in september 2023. Deze lijsten zijn binnen de maand bezorgd.
5. Er zijn geen initiatieven gepland. Aan ICOFORT is de mogelijkheid geboden om haalbare voorstellen te formuleren.
6. Er zijn geen acties ondernomen. Het agentschap Onroerend Erfgoed probeert de metaaldetectiemeldingen, ook deze van slagvelden en andere conflictzones, te verwerken in de Inventaris Onroerend Erfgoed.
7. De regelgeving, met name het Onroerenderfgoeddecreet en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologische vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, komt tegemoet aan de bepalingen uit het Verdrag van Malta. Indien erkende metaaldetectoristen zich niet aan die bepalingen houden dan wordt gekeken om een opvolgingstraject te starten dat eventueel kan leiden tot een intrekking van de erkenning.